

คู่มือ

แนวทางการสำรวจบริการทางเพศ

โดย

กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข

คู่มือ

แนวทางการสำรวจบริการทางเพศ

ใบแทรกเพิ่มเติมข้อความ

หน้า 3 เพิ่มเติมต่อจากข้อ (ง)

5. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา
6. สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หน้า 15

บรรทัดสุดท้าย จะดำเนินการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลการสำรวจในจังหวัด และส่งไปยังสำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต
เพื่อรวบรวมส่งกลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค

โดย

กรมควบคุมโรค
กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหนังสือ	คู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ
ISBN	978-974-297-645-3
ผู้จัดทำ	คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ
ผู้จัดพิมพ์และเผยแพร่	กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 9 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร แขวงยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120 โทร. 0 2286 0431 โทรสาร 0 2287 3553
พิมพ์ที่โรงพิมพ์	โรงพิมพ์ เจ.เอส. การพิมพ์
พิมพ์ครั้งที่ 1	กันยายน พ.ศ. 2550
พิมพ์จำนวน	1,000 เล่ม

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
ขอสงวนลิขสิทธิ์ในการนำเอกสารฉบับนี้ไปใช้เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ

คำนำ

การสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ซึ่งได้ดำเนินการทุกปีตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2514 จนถึงปัจจุบัน ระบบบริการสุขภาพ ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วโดยเฉพาะในระบบราชการ ทำให้กิจกรรมการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศเป็นบทบาทภารกิจของโรงพยาบาลจังหวัด และเป็นกิจกรรมใหม่ในเชิงรุกที่ต้องการผู้มีส่วนประสมการณ์และคู่มือหรือแนวทางที่ช่วยในการดำเนินงาน

กรมควบคุมโรค โดยคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ จึงได้ทำการทบทวนแนวทางการสำรวจและข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนเข้าใจง่ายและเป็นปัจจุบันมากที่สุด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการในการดำเนินการสำรวจจนได้ข้อมูลประมาณการจำนวนแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศที่ใกล้เคียงความเป็นจริง ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ให้ผู้บริหารและนักวิชาการสามารถนำมาวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ประกอบการวางแผนแก้ไขปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้เป็นอย่างดี

กรมควบคุมโรค หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “แนวทางการสำรวจบริการทางเพศ” เล่มนี้ จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมให้การควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ได้ผลดีมีประสิทธิภาพต่อไป

กรมควบคุมโรค

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
ความเป็นมาของการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ	2
วัตถุประสงค์ในการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ	4
การควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในแหล่งแพร่โรคและกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศ	4
การแบ่งชนิดของแหล่งบริการ	7
คำอธิบายของประเภทและลักษณะการให้บริการของแหล่งบริการ 24 ประเภท	9
ขั้นตอนและวิธีการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ	11
บรรณานุกรม	17
ภาคผนวก	19
➢ การติดต่อประสานงานกับแหล่งบริการ	21
➢ หลักในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	21
➢ พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546	23
➢ รายงานสรุปจำนวนแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ (แบบ ก. 3 / รบ)	30
➢ แบบบันทึกผลการสำรวจรายชื่อแหล่งบริการ (ร 009 / รบ)	31

การสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

บทนำ

การสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญของการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในแหล่งแพร่โรคและกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศ (control source of STIs) และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานควบคุมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ เนื่องจากประเทศไทย พบว่า โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยตรง ช่องทางหลักที่ทำให้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แพร่กระจายสู่คนทั่วไป ได้แก่ ผู้ให้บริการทางเพศ ซึ่งจะรับเชื้อจากบุคคลหนึ่งและแพร่ไปสู่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้น หากสามารถควบคุมโรคในกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศได้ ก็จะชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้ และการที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับกลุ่มนี้จำเป็นต้องทราบจำนวนผู้ให้บริการทางเพศและแหล่งแพร่โรค เพื่อประกอบการวางแผนปฏิบัติงานและประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดเตรียมงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ อีกมากมาย

กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศครั้งแรก ในช่วงวันที่ 21 - 24 กันยายน 2514 โดยหน่วยงานกรมโรคทุกแห่ง ทำการสำรวจพร้อมกันทั่วประเทศติดต่อกันทุกปี จนกระทั่งปี พ.ศ. 2526 กองกามโรคได้กำหนดให้มีการสำรวจปีละ 2 ครั้ง คือ ในช่วงวันที่ 1 - 12 มกราคม และ 1 - 12 กรกฎาคม และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (กองกามโรคเดิม) ได้เปลี่ยนการสำรวจให้เหลือปีละ 1 ครั้ง คือในช่วงวันที่ 1 - 31 มกราคม ของทุกปี เนื่องจากผลจากการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างมาก และให้ทำการสำรวจเสร็จสิ้นในช่วงเวลา 1 เดือน เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายที่รวดเร็วหรือผู้ให้บริการทางเพศ เปลี่ยนที่ทำงานบ่อย

ในอดีต ผู้ให้บริการทางเพศ มักอยู่ร่วมกันในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ หรือแหล่งบริการ แต่ปัจจุบัน พฤติกรรมบริการทางเพศได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีการให้บริการแฝง หรือมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กลุ่มสมัครเล่น หรือกลุ่มฉาบฉวยมากขึ้น ทำให้สถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม เช่น วัยรุ่น ผู้ให้บริการทางเพศ แรงงานต่างด้าว ฯลฯ กรมควบคุมโรคโดยคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ จึงได้ร่วมกันพิจารณาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เริ่มด้วยการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ความเป็นมาของการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

การขายบริการทางเพศ เป็นอาชีพที่อยู่คู่โลกมาเป็นเวลาช้านาน ในขอบข่ายทั่วโลกอาชีพขายบริการทางเพศมีอยู่ในทุกประเทศ แต่ละประเทศมีกรอบกฎหมายที่ไม่เหมือนกันสมัยก่อนอาชีพขายบริการทางเพศจำกัดเพียงแค่เพศหญิงเท่านั้น แต่ในปัจจุบันอาชีพขายบริการทางเพศไม่ได้มีการจำกัดเพศไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง เพศชาย เกย์ และ โสเภณีเด็ก ซึ่งเป็นอาชีพที่กำลังแพร่หลายอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ในประเทศไทย มีลำดับการวิวัฒนาการ สรุปได้พอสังเขป ดังนี้

สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา มีคำนิยาม “การขายบริการทางเพศ” ว่า “รับจ้างทำข้าเราแก่บุรุษ”

สมัยรัชกาลที่ 1 ปราบกฏชื่อใหม่ในประมวลกฎหมายตรา 3 ดวง บทพระโอัยการลักษณะพัวเมียว่า “หญิงนครโสเภณี”

สมัยรัชกาลที่ 5 “สถานประกอบการ” เรียกว่า “โรง” หรือ “โรงหญิงนครโสเภณี” เป็นธุรกิจที่ทำรายได้มากกว่าโรงบ่อน จึงเริ่มมีกระบวนการ “จัดระเบียบสังคม เพื่อป้องกันโรคติดต่อ” โดยกำหนดให้ปักโคมไฟไว้หน้าโรงหญิงนครโสเภณี ตัวอย่างที่ทางการทำให้เห็นเป็น โคมเขียว (ทำให้ส่วนใหญ่ทำตามโดยใช้สัญลักษณ์ โคมเขียว จึงเรียกกันว่าสำนักโคมเขียว) มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสัญญาโรค ร.ศ. 127 ขึ้นมาตรงกับ ปี 2452 ถือเป็นที่ยอมรับทางกฎหมายเป็นครั้งแรก เพราะระบุคำจำกัดความของ “หญิงนครโสเภณี” ในกฎหมายฉบับต่อ ๆ มาไว้ว่า คือ “หญิงที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญญาโรค” ทั้งนี้ ก็เพราะสถานการณ์ทางสังคม ภายหลังการเลิกทาสนั่นเองที่เป็นตัวกำหนด

สมัยรัชกาลที่ 6 ให้เลิกคำว่า “โรง” ระยะแรกมีผู้เสนอให้ใช้คำว่า “คลับ” แต่ถูกคัดค้าน จึงหันมาใช้คำว่า “ซ่อง” และเริ่มตั้งข้อรังเกียจหญิงผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทำข้าเราแก่บุรุษอย่างชัดเจน ตลอดระยะเวลายาวนาน ไม่เคยมีกฎหมายบัญญัติโทษการขายบริการทางเพศ แม้กระทั่งในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127

รัชกาลปัจจุบัน ในปี พ.ศ.2499 มีการชำระประมวลกฎหมายอาญา ในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ระหว่าง มาตรา 282 - 286 แม้จะไม่ได้บัญญัติโดยตรงว่าอาชีพขายบริการทางเพศเป็นความผิด แต่ก็ได้ตีกรอบไว้แน่นหนาแทบจะไม่เปิดโอกาสให้มีอาชีพขายบริการทางเพศเกิดขึ้นได้เลย โดยเฉพาะหญิงอายุระหว่าง 15 - 18 ปี ได้รับความคุ้มครองอย่างเข้มงวด ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 เป็นกฎหมายที่เสมือนยกระดับขึ้นมาจากประมวลกฎหมายอาญา คือกำหนดให้มีความผิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้าประเวณี รวมทั้งหญิงผู้ค้าประเวณีแต่มีได้มีบทลงโทษชายผู้ซื้อบริการทางเพศ อีก 6 ปีต่อมาเมื่อเกิดพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ขึ้นมา และทำให้เกิดสถานบริการถูกต้องตามกฎหมายขึ้นมามาตราการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 และพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 มาตรา 3 ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“สถานบริการ” หมายถึง สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในการค้า ดังต่อไปนี้

1. สถานเต้นรำ รำวง หรือ ร้องเงี้ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่บริการ
 2. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ่าวเรอสำหรับ
 พรณินับดีลูกค้า

3. สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการแก่ลูกค้า เว้นแต่

- (ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย ตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล
- (ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ด้วยประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ
- (ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด
 ดังต่อไปนี้

- (ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้พนักงาน นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า
- (ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้าหรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า
- (ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเล่น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม
- (ง) มีลักษณะของสถานที่ การแสดงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จะเห็นว่ามาตรา 3 นี้ เป็นการล่อแหลมต่อการให้มีการค้าประเวณีมากขึ้น กฎหมายฉบับนี้จึงเท่ากับเป็นการส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นแหล่งให้มีการค้าประเวณีกันอย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วยลักษณะการให้บริการของหญิงนั่นเอง ขณะเดียวกันได้เกิดผู้ให้บริการทางเพศขายแอบแฝงให้บริการในแหล่งบริการต่างๆ แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม จนกระทั่งปี 2520 กลุ่มชายรักร่วมเพศได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้นและเปิดเผยตนเองมากขึ้น จึงได้เกิดแหล่งบริการสำหรับคนกลุ่มนี้อันได้แก่ บาร์เกย์ แม้มเบอร์คลับมากขึ้น ต่อมาได้มีการใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 ซึ่งเอาผิดกับการกระทำที่ถือว่าการค้าประเวณีและธุรกิจการค้าประเวณีทุกชนิด โดยไม่เน้นการลงโทษหญิงขายบริการทางเพศ แต่ไปเน้นลงโทษแมงดา พ่อเล้า แม่เล้า เจ้าของแหล่งบริการเจ้าของช่อง ผู้เป็นธุระจัดการ ชักชวน หลอกลวง ล่อลวง บังคับ ชูเชี่ยญ ฯลฯ

แต่แหล่งบริการและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศกลับเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย ผู้ให้บริการทางเพศจึงต้องแอบแฝงอยู่ในแหล่งบริการที่ไม่ผิดกฎหมายเพื่อหารายได้

วัตถุประสงค์ในการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

1. เพื่อส่งเสริมสุขภาพและวางแผนจัดบริการควบคุมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์
2. เพื่อทราบปัญหาการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในแหล่งบริการ
3. เพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานด้านการควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
4. เพื่อใช้วางแผนคำนวณงบประมาณอย่างอนามัย
5. เพื่อคำนวณบุคลากรที่ต้องให้บริการแก่หญิงบริการ
6. เพื่อทราบจำนวนแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ

การควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในแหล่งแพร่โรคและกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศ (Control source of STIs)

แหล่งแพร่โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หมายถึง คนที่มีเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ในร่างกาย ในทางปฏิบัติถือว่าผู้ให้บริการทางเพศเป็นแหล่งแพร่โรคที่สำคัญ และผู้ให้บริการทางเพศมักอยู่ร่วมกันในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ (แหล่งบริการทางเพศ) ดังนั้นจึงถือว่าผู้ให้บริการทางเพศเป็นแหล่งแพร่โรค การควบคุมแหล่งแพร่โรคแบ่งเป็น

1. การสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ

การสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญของการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน และเป็นช่องทางหลักที่ทำให้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แพร่กระจายสู่คนทั่วไป ได้แก่ ผู้ให้บริการทางเพศ ซึ่งจะรับเชื้อจากบุคคลหนึ่งและแพร่ไปสู่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป

ดังนั้น หากสามารถควบคุมโรคในกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศได้ก็จะชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้ กิจกรรมการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศมีการพัฒนาโดยลำดับ ในโครงการระยะแรกได้เริ่มดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แต่การดำเนินงานในระยะแรกนี้ระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ แต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการเองโดยยังไม่มีกำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกัน จนกระทั่งเข้าสู่โครงการระยะที่ 2 ได้มีการขยายงานควบคุมการโรคไปตามจังหวัดต่าง ๆ 57 จังหวัด 74 หน่วยงาน จึงได้มีการกำหนดให้มีการสำรวจแหล่งบริการทางเพศให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ใช้แบบฟอร์มการสำรวจเดียวกัน สำรวจในช่วงเวลาเดียวกัน โดยหน่วยงานกามโรคทั้งหมดเป็นผู้ดำเนินการสำรวจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และได้ดำเนินการครั้งแรกในช่วง วันที่ 21 - 24 กันยายน 2514 ทุกหน่วยงานที่สำรวจจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลส่งให้กองกามโรค เพื่อจัดทำข้อมูลทั่วประเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป กิจกรรมนี้ได้ดำเนินการติดต่อกันทุกปี

จนกระทั่งปี พ.ศ.2526 กองกามโรคจึงได้กำหนดให้มีการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศพร้อมกันทั่วประเทศ ปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ช่วงวันที่ 1 - 12 มกราคม และ ครั้งที่ 2 ในช่วงวันที่ 1 - 12 กรกฎาคม และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (กองกามโรคเดิม) ได้เปลี่ยนการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศเหลือปีละ 1 ครั้ง คือในช่วงวันที่ 1 - 31 มกราคม

ตั้งแต่อดีตได้มีการจัดแบ่งชนิดแหล่งบริการ เป็น 2 ประเภท ได้แก่ **ประเภทตรงและประเภทแอบแฝง** โดยพิจารณาจากประเภทของแหล่งบริการ เช่น แหล่งบริการประเภทสำนักค้าประเวณี โรงน้ำชา และโรงแรมประเภทม่านรูดเป็นแหล่งบริการชนิดตรง ผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการนั้น ๆ จะได้รับการกำหนดเป็นผู้ให้บริการทางเพศประเภทตรง แหล่งบริการอื่น ๆ นอกจาก 3 ชนิดดังกล่าวข้างต้น จะเป็นแหล่งบริการชนิดแอบแฝงและผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการเหล่านี้จะถูกกำหนดเป็นผู้ให้บริการทางเพศประเภทแอบแฝงด้วย

ปัจจุบัน รูปแบบการให้บริการทางเพศได้ปรับเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก การแบ่งชนิดของแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศเป็นประเภทตรงและประเภทแอบแฝง เมื่อพิจารณาจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นได้ก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย และไม่ได้ช่วยให้เกิดประโยชน์ที่จะนำไปสู่การป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ได้อย่างใด จึงเห็นว่าไม่ควรแบ่งประเภทของผู้ให้บริการทางเพศ โดยใช้ลักษณะของแหล่งบริการเป็นตัวกำหนดว่าเป็นผู้ให้บริการทางเพศประเภทตรงและแอบแฝงอีกต่อไป เห็นสมควรให้ใช้เฉพาะคำว่า **“ผู้ให้บริการทางเพศ”** เท่านั้น

ประโยชน์ของการสำรวจแหล่งบริการทางเพศ

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่/พนักงาน/เจ้าของผู้ดูแลแหล่งบริการ
2. ทราบจำนวนแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ
3. ทราบรูปแบบของการให้บริการ
4. เพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / กิจกรรม / ขอความร่วมมือ
5. เพื่อทราบปัญหาที่เกิดจากการให้บริการของหน่วยงานหรือจากการบริหารจัดการในการสำรวจแหล่งแพร่
ในแต่ละกิจกรรม

ข้อจำกัดในการสำรวจ

1. สำรวจเฉพาะสถานประกอบการที่มีเหตุผลหรือหลักฐานเชื่อได้ว่าการค้าประเวณีอยู่ภายใน
2. สำรวจเฉพาะผู้ให้บริการที่มีหลักแหล่งชัดเจน
3. ไม่แยกแยะ อายุและเชื้อชาติ เนื่องจากมีผลกระทบต่อการสำรวจโดยรวม

2. การเยี่ยมแหล่งบริการทางเพศในเขตรับผิดชอบ

ควรมีการเยี่ยมแหล่งบริการทางเพศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ถ้าสามารถผสมผสานเข้าในกิจกรรมเยี่ยมบ้านของหน่วยบริการปฐมภูมิได้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมการเยี่ยมบ้านเป็นกิจกรรมที่หน่วยบริการปฐมภูมิดำเนินการโดยปกติอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่ควรทำการออกเยี่ยมแหล่งบริการทางเพศแต่ละแห่งอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์คือ

2.1 เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานกับเจ้าของแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

2.2 เพื่อให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แนะนำให้คำปรึกษาในการควบคุมป้องกันโรคแก่ เจ้าของแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

2.3 ชักชวนให้เจ้าของแหล่งบริการส่งผู้ให้บริการทางเพศมาตรวจ/รักษาในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

2.4 เพื่อดำเนินการติดตามผู้ป่วย/ผู้สัมผัสโรคในแหล่งบริการให้มารับการตรวจ/รักษา

2.5 เพื่อชักชวนให้เจ้าของแหล่งบริการ/ผู้ให้บริการทางเพศให้ความร่วมมือในการใช้ถุงยางอนามัย

2.6 เพื่อทราบปัญหาต่างๆของเจ้าของแหล่งบริการ/ ผู้ให้บริการทางเพศ

วิธีการออกเยี่ยมแหล่งบริการ

1. นัดแนะการออกเยี่ยมเพื่อขอพบผู้จัดการ/ผู้ดูแลแหล่งบริการทางเพศ/ผู้ให้บริการทางเพศ
2. เจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเจ้าของ / ผู้จัดการ / ผู้ดูแลแหล่งบริการทางเพศ / ผู้ให้บริการทางเพศ
3. ควรนำเอกสาร / แผ่นพับ / สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้สุศึกษา / ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และถุงยางอนามัยไปแจก

3. การควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศ

ผู้ให้บริการทางเพศ มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงในการรับและแพร่เชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงควรนัดให้ผู้ให้บริการทางเพศมารับการตรวจเพื่อคัดกรองและรักษาที่สถานบริการสาธารณสุขอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้ให้บริการทางเพศทุกคนจะได้รับการตรวจดังนี้

- ◆ ตรวจร่างกายทั่วไป ตรวจภายใน ตรวจสิ่งตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาเชื้อพยาธิในช่องคลอด เชื้อราในช่องคลอด เชื้อหนองใน และเพาะเชื้อจากปากมดลูก ท่อปัสสาวะทุกครั้งที่มาตรวจอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- ◆ เจาะเลือด เพื่อตรวจหาโรคซิฟิลิสทุก 3 เดือน
- ◆ ให้การรักษาทุกครั้งเมื่อพบว่าป่วย
- ◆ แนะนำให้หยุดบริการทางเพศ ประมาณ 3 วัน หรือจนกว่าโรคจะหาย เพื่อให้พ้นระยะแพร่เชื้อ หรือกรณีที่เป็นจะต้องมีเพศสัมพันธ์ก็ให้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง

1. ในกรณีที่ไม่ได้ได้รับความร่วมมือในการส่งผู้ให้บริการทางเพศมาตรวจการดำเนินงาน

- ◆ ควรรอติดตามผู้สัมผัสโรคที่เป็นผู้ให้บริการทางเพศทุกราย
- ◆ ขอความร่วมมือหน่วยงานปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการชักชวน หรือวางแผนทางตรวจรักษาเป็นประจำ
- ◆ ส่งทีมสุขภาพ และชักชวนให้มารับการตรวจเป็นประจำ
- ◆ จัดหน่วยตรวจรักษาเคลื่อนที่ไปยังแหล่งแพร่โรคที่มีอัตราผู้สัมผัสโรคสูง

2. ในกรณีที่ส่งผู้ให้บริการทางเพศมาตรวจเป็นจำนวนน้อยการดำเนินงาน

- ◆ ควรรอเยี่ยมแหล่งเดิมซ้ำ ๆ ทุกสัปดาห์
- ◆ จัดระบบช่องทางพิเศษสำหรับผู้ให้บริการทางเพศมารับการตรวจอย่างสะดวก รวดเร็ว โดยใช้ระบบนัดหมายเวลา

3. ในกรณีที่ส่งผู้ให้บริการทางเพศมาตรวจสม่ำเสมอการดำเนินงาน

- ◆ ควรจัดระบบช่องทางพิเศษ เพื่อจะได้มาตรวจอย่างต่อเนื่อง
- ◆ จัดให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาสมัครบางกิจกรรม
- ◆ อาจลดการเยี่ยมแหล่งแพร่โรค เพื่อจะได้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการในสถานที่

งานควบคุมแหล่งแพร่โรคเป็นงานที่มีความสำคัญมาก หากสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะช่วยลดการเจ็บป่วยเนื่องจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้จัดการ/เจ้าของแหล่งบริการทางเพศในเขตรับผิดชอบ เพื่อการประสานงานในการตรวจรักษาผู้ให้บริการทางเพศอย่างสม่ำเสมอ

การแบ่งชนิดของแหล่งบริการ

แต่เดิมมีการจัดแบ่งประเภทแหล่งบริการออกเป็น 6 ประเภท คือ สำนักค้าประเวณี (ช่อง) บาร์และไนท์คลับ อาบอบนวด โรงน้ำชา และแหล่งบริการอื่นๆ ต่อมาแหล่งบริการได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการหลากหลายมากขึ้น ดังนั้น ปัจจุบันจึงแบ่งประเภทแหล่งบริการตามรูปแบบของการให้บริการเป็น 24 ประเภท ดังนี้

1. สำนักค้าประเวณี (ช่อง)	9. ดิสโก้เธค	17. คอฟฟี่ช็อป
2. โรงแรม	10. ไนท์คลับ	18. คาเฟ่
3. บังกะโล	11. ผับ	19. ร้านอาหาร/สวนอาหาร
4. เกสเฮ้าส์	12. คาราโอเกะ	20. ร้านเสริมสวย
5. โรงน้ำชา	13. คอกเทลเลาจน์	21. ร้านตัดผมชาย
6. บาร์เบียร์	14. อาบ อบ นวด	22. บริการทางโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต
7. บาร์เกย์	15. นวดแผนโบราณ / สปา	23. สถานที่สาธารณะ
8. บาร์โอโกโก้	16. ขาวน่า / ฟิตเนส	24. แหล่งบริการอื่นๆ

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง

แหล่งบริการ/แหล่งบริการทางเพศ หมายถึง สถานที่ที่จัดให้มีหรือมีผู้ให้บริการทางเพศมาอาศัยหรือแอบแฝงเพื่อประกอบอาชีพ โดยผู้ให้บริการทางเพศเป็นพนักงานของสถานบริการนั้นๆหรือเป็นบุคคลภายนอก

ผู้ให้บริการทางเพศ หมายถึง ผู้ที่ยินยอมให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมประเวณีหรือการกระทำอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ทางกามารมณ์อันเป็นการสำส่อน เพื่อรับค่าตอบแทนหรือสินจ้างทั้งชายและหญิง

ผู้ให้บริการทั้งหมด หมายถึง ผู้ให้บริการที่ปฏิบัติงานให้บริการแก่ผู้มารับบริการในแหล่งบริการนั้นๆ ทั้งหมดที่คาดว่าจะให้บริการ

ประเภทแหล่งบริการ หมายถึง ลักษณะการให้บริการโดยเปิดเผยแก่สาธารณะ แบ่งเป็น 24 ประเภท

ประเภทตามป้าย หมายถึง ประเภทแหล่งบริการที่จดทะเบียนได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานบริการ

ประเภทตามจริง หมายถึง ประเภทแหล่งบริการที่ให้บริการตามสภาพความเป็นจริง

ผู้ให้บริการที่ไม่ใช่พนักงาน หมายถึง ผู้ที่ให้บริการแก่ผู้มารับบริการโดยไม่ได้สังกัดในแหล่งบริการนั้น ๆ ทั้งชายและหญิง

สำส่อน หมายถึง พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ไม่ใช่ภรรยา -สามี หรือคู่รักของตนเอง

ค่าตอบแทน หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งเป็นสินจ้าง

คำอธิบายประเภทและลักษณะการให้บริการ ของแหล่งบริการ 24 ประเภท

ประเภทแหล่งบริการ	ลักษณะการให้บริการ
1. สำนักค้าประเวณี (ช่อง)	เป็นสถานที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการให้บริการทางเพศเป็นหลักโดยมีห้องหรือไม่มีห้องให้บริการก็ตาม และสถานที่ที่ไม่ได้จดทะเบียนเปิดเป็นสถานบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. โรงแรม	เป็นแหล่งบริการที่พักอาศัยชั่วคราว ซึ่งอาจจะมีการจัดให้มีผู้ให้บริการทางเพศ หรืออาจจะมีผู้ให้บริการทางเพศมาใช้สถานที่ของโรงแรมโดยทางโรงแรมไม่เป็นธุระจัดหาหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. บังกะโล	เป็นสถานที่ให้บริการเช่าพักอาศัยแบบชั่วคราวมักปลูกสร้างเป็นเรือนแถวขนาดเล็กหรือเป็นหลัง ๆ ซึ่งอาจจะมีการจัดให้มีผู้ให้บริการทางเพศหรืออาจจะมีผู้ให้บริการทางเพศมาใช้สถานที่ของบังกะโลโดยทางเจ้าของบังกะโลไม่เป็นธุระจัดหาหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. เกสเฮาส์	เป็นสถานที่บริการเช่าพักอาศัยประเภทหนึ่งอาจเป็นแบบชั่วคราวหรือรายเดือน ลักษณะเป็นอาคารแบ่งเช่าหรือเป็นหลัง ๆ ซึ่งอาจจะมีการจัดให้มีผู้ให้บริการทางเพศ หรืออาจจะมีผู้ให้บริการทางเพศมาใช้สถานที่ของเกสเฮาส์โดยทางเกสเฮาส์ไม่เป็นธุระจัดหาหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. โรงน้ำชา	เป็นสถานที่ให้บริการเครื่องดื่มน้ำชา โดยมีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเพื่อให้บริการทางเพศ และมีห้องสำหรับให้บริการทางเพศเป็นห้อง ๆ
6. บาร์เบียร์	สถานที่ที่จัดให้บริการขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ มีหญิงหรือชายให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งอาจมีการขายบริการทางเพศแอบแฝงอยู่
7. บาร์เกย์	สถานเริงรมย์ที่มีพนักงานให้บริการทางเพศที่เป็นชาย
8. บาร์อ็อกโท	บาร์ที่มีพนักงานโดยทั่วไปเป็นหญิง มีการเต้นอ็อกโทโชว์ มีเสาเหล็กประกอบการเต้น
9. ดิสโก้เธค	สถานเริงรมย์ที่มีดนตรี แสง สี ที่เร้าใจ ในการเต้น มักจะเปิดดนตรีที่มีเสียงดังจังหวะเร็ว ๆ มีการขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์
10. ไนท์คลับ	เป็นสถานเริงรมย์ประเภทหนึ่ง มีเวทีดนตรี มีฟลอร์เต้นรำ มีพนักงานหญิงให้เข้าชั่วโมงเพื่อเป็นคู่เต้นรำเป็นรายชั่วโมง เมื่อเลือกได้แล้วจะซื้อชั่วโมงเพื่อเต้นรำหรือพามานั่งดื่มกินที่โต๊ะ อาจจะมีการเสนอซื้อหรือขายบริการทางเพศ
11. ผับ	เป็นสถานที่สำหรับบริการเครื่องดื่มพร้อมกับดนตรีเบา ๆ เช่น โฟล์คซอง อาจจะมีโต๊ะสนุกเกอร์ ปัจจุบันอาจจะมีโคโยตี้เต้นโชว์ให้ความบันเทิงแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการ

ประเภทแหล่งบริการ	ลักษณะการให้บริการ
12. คาราโอเกะ	สถานที่ที่ให้บริการลูกค้าเพื่อมาร้องเพลง มีอาหารและเครื่องดื่มบริการ มีพนักงานหญิงนั่งเครื่องค์ และร้องเพลงกับลูกค้าในกรณีที่ลูกค้าต้องการ แต่ปัจจุบันมีการตัดแปลงร้านคาราโอเกะ เป็นสถานที่ตกลงขายบริการทางเพศ โดยอาจมีหรือไม่มีการร้องเพลง อาหารและเครื่องดื่ม บริการ
13. คอกเทลเลาจ์	เป็นสถานที่บริการขายอาหารและเครื่องดื่มและมีดนตรี สภาพภายในจะตกแต่งสวยงาม โรแมนติก ให้ความรู้สึกสบายแก่ลูกค้า มีการร้องเพลงหรือเปิดเพลงเบาๆ ท่ามกลางบรรยากาศ สลัว ๆ
14. อาบ อบ นวด	เป็นสถานที่ที่ให้บริการนวด มีอ่างสำหรับอาบน้ำ เตียนนอนสำหรับนวด โดยทั่วไปผู้ให้บริการ จะเป็นหญิง บางแห่งอาจจะมีหญิงประเภทสองร่วมด้วย
15. นวดแผนโบราณ / สปา	เป็นสถานที่ที่ให้บริการนวดแผนโบราณ
16. ชานว่ / ฟิตเนส	ชานว่เป็นสถานที่ที่จัดบริการห้องสำหรับอบตัว มักจะจัดแยกสำหรับให้บริการหญิงและชาย ฟิตเนสเป็นสถานที่ที่ออกกำลังกายซึ่งจะใช้บริการได้ทั้งหญิงและชาย บางแห่งอาจจะมี ทั้งสองอย่างอยู่ร่วมกันโดยตั้งชื่อเป็นสถานบริหารร่างกาย (Health Club)
17. คอฟฟี่ชอป	เป็นสถานที่ในโรงแรมที่จัดบริการอาหารและเครื่องดื่มให้กับลูกค้าที่มาพักหรือ บุคคลภายนอก มีดนตรี นักร้อง และพนักงานบริการ
18. คาเฟ่	เป็นสถานที่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และอาหารประเภทอาหารว่างหรือกับแกล้ม มีลักษณะคล้ายกับคอฟฟี่ชอป แต่จะมีพนักงานประเภทต่างๆ เช่น ตลก นักร้อง เด็กเสิร์ฟ แดนเซอร์หรือโคโยตี้ ถ้ามีการตกลงซื้อบริการทางเพศก็จะนัดหมายลูกค้าไปที่อื่นซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นหลังเลิกงาน
19. ร้านอาหาร/สวนอาหาร	เป็นสถานที่เปิดบริการทั้งอาหารและเครื่องดื่ม มีพนักงานเสิร์ฟ มักมีพนักงานส่งเสริม การขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เด็กเซียร์เบียร์) อาจมีดนตรีหรือไม่ก็ได้
20. ร้านเสริมสวย	เป็นสถานที่ประกอบกิจการด้านเสริมสวย บางแห่งมีการให้บริการทางเพศแอบแฝง โดยจะมีรายชื้อ รูปภาพหญิงบริการทางเพศ และจะมีห้อง หรือสถานที่เฉพาะไว้บริการลูกค้า
21. ร้านตัดผมชาย	เป็นสถานที่ประกอบกิจการด้านตัดแต่งทรงผมผู้ชาย บางแห่งมีการให้บริการทางเพศแอบแฝง โดยจะมีรายชื้อ รูปภาพหญิงบริการทางเพศ และจะมีห้อง หรือสถานที่เฉพาะไว้บริการลูกค้า
22. บริการทางโทรศัพท์ / อินเทอร์เน็ต	สถานที่ที่ไม่ชัดเจนส่วนมากจะมีนายหน้าๆที่เรียกว่า ผู้จัดหา เอเยนต์ หรือพ่อเฒ่า แม่เฒ่า เป็นผู้ประสานจัดหาผู้ให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยทางโทรศัพท์หรือทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ไม่รวมถึงบริการ Sex Phone

ประเภทแหล่งบริการ	ลักษณะการให้บริการ
23. สถานที่สาธารณะ	สถานที่ที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปใช้สถานที่ได้ โดยผู้ให้บริการทางเพศไปใช้สถานที่ดังกล่าวในการเจรจาทกลงกับลูกค้า เช่น สถานีขนส่ง บิมน้ำมัน ห้างสรรพสินค้า/บริเวณศูนย์การค้า สวนสาธารณะ จัตุรัสสาธารณะ ทางเท้าบาทวิถี สวตเคียงน้อย ตลาดนัดโค-กระบือ และสถานที่สาธารณะอื่น ๆ ★ สวตเคียงน้อย รูปแบบการขายบริการทางเพศอย่างหนึ่งบนถนน ในเทศกาลหรืองานประเพณี โดยจะมีผู้หญิงมาขายของ เช่น ถั่วคั่ว ไข่ปิ้ง โดยมีสวตเคียงน้ำมันก๊าดขนาดเล็กเป็นสัญลักษณ์ ลูกค้าผู้ชายจะมาซื้อบริการและนัดไปมีเพศสัมพันธ์กัน
24. แหล่งบริการอื่น ๆ	แหล่งบริการที่นอกเหนือจาก 23 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบหลากหลาย ได้แก่ บริการบนเรือกลางทะเล บาร์ร่าว่ง ร้านยาตองเหล้า ★ บริการบนเรือกลางทะเล เป็นการจัดหาหญิงบริการทางเพศให้ลูกค้า โดยใช้เรือเล็กเป็นพาหนะส่งให้กับลูกค้าบนเรือใหญ่ที่จอดกลางทะเล ★ บาร์ร่าว่ง เป็นสถานที่ร่าว่งซึ่งจัดขึ้นชั่วคราวเมื่อมีเทศกาลหรืองานประเพณีโดยจะมีผู้หญิงมาเป็นสวตเคียง ลูกค้าทั้งหญิงและชายสามารถซื้อบัตรร่าว่ง ซึ่งจะจัดเป็นรอบ ๆ รอบละหนึ่งเพลง ★ ร้านยาตองเหล้า เป็นสถานที่ขายยาตองเหล้า โดยมีแม่เหล้าเป็นธุระจัดหาผู้ให้บริการทางเพศให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการกับทางร้าน

โดยทั่วไปแหล่งบริการมักเปิดในช่วงบ่ายถึงกลางคืน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่ การดำเนินการสำรวจจำเป็นต้องดำเนินการในช่วงที่แหล่งบริการทางเพศเหล่านี้เปิดบริการ ดังนั้นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินการสำรวจได้แก่ช่วงเวลาที่แหล่งบริการเหล่านั้นเริ่มเปิดบริการในแต่ละวัน เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ผู้เข้าใช้บริการในแหล่งบริการยังน้อยอยู่ ทำให้ผู้ดูแลหรือผู้ที่ให้ข้อมูลมีเวลาที่จะตอบข้อซักถามจากเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการสำรวจซึ่งปกติมักจะเปิดเวลา 16.00 - 24.00 น.

ขั้นตอนและวิธีการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมการ ประกอบด้วย

1.1 การจัดเตรียมผู้รับผิดชอบในทีมงานสำรวจ

- (1) เขตกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่จากสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- (2) ต่างจังหวัด ดำเนินการโดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (3) เขตอำเภอเมือง ดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (4) เขตอำเภอรอบนอก ดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้ดำเนินการสำรวจควรเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เนื่องจากมีความคุ้นเคยกับผู้ดูแลแหล่งบริการเหล่านั้น การออกสำรวจแหล่งบริการควรดำเนินงานเป็นทีม โดยแต่ละทีมไม่ควรเกิน 2 - 3 คน ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยและเพื่อช่วยกัน ชักถาม สังเกต บันทึกข้อมูล หากขนาดของทีมสำรวจใหญ่จะทำให้เจ้าของหรือผู้ดูแลเกิดความตื่นตระหนก ไม่ไว้วางใจ อันจะเป็นผลให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

1.2 เตรียมความพร้อมก่อนการสำรวจ ได้แก่

- ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเดิม เช่น แผนที่/ข้อมูลของแหล่งบริการของแต่ละพื้นที่
- ศึกษาแนวทาง/หลักเกณฑ์การสำรวจ ข้อมูลที่ต้องการสำรวจ แบบบันทึกรายงานผลการสำรวจ เป็นต้น

1.3 ประชุมชี้แจง ทีมงานเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการสำรวจ

1.4 จัดทำแผนที่แหล่งบริการในเขตรับผิดชอบที่เข้าทำการสำรวจ (Geographical mapping) กล่าวคือ มีแผนที่แสดงรายละเอียดของเขตรับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบในทีมงานต้องเดินทางเข้าสำรวจทุกเส้นทางในแผนที่ ทุกถนน ทุกตรอก ทุกซอย ถึงแม้จะทราบว่าไม่มีแหล่งบริการในถนนตรอกหรือซอยนั้น ๆ แต่ละพื้นที่ควรทำความเข้าใจในการ ระบุแหล่งบริการทุกแห่งลงในแผนที่สำรวจให้มีความชัดเจนโดยละเอียดที่สุด โดยเฉพาะในเขตชุมชน ตำแหน่งที่เป็น จุดเด่น / จุดสังเกตของแหล่งบริการ และบริเวณใกล้เคียง บันทึกรายละเอียดของแหล่งบริการที่พบว่ามีให้บริการทางเพศ และตรวจสอบแหล่งบริการที่อยู่ในข่ายน่าสงสัย โดยพิจารณาจากข้อมูลดังต่อไปนี้

- ผลการสำรวจแหล่งบริการของปีที่ผ่านมา
- ข้อมูลจากผู้ป่วยกามโรคที่เข้ารับบริการในหน่วยงานสาธารณสุข
- ข้อมูลจากชาวบ้านละแวกใกล้เคียง
- ข้อมูลจากผู้สำรวจซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่

1.5 ติดต่อประสานงานกับแหล่งบริการ เพราะแหล่งบริการแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันมาก มีรายละเอียด ข้อควรปฏิบัติ ข้อควรระวัง ตามรูปแบบของการให้บริการแต่ละประเภท การเข้าถึงแหล่งบริการต่าง ๆ ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะบุคคล ดังนั้น บุคลากรของหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกัน ควบคุมโรค จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการติดต่อประสานงานก่อน เพื่อขอความร่วมมือกับแหล่งบริการ

2. ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจภาคสนาม ประกอบด้วย

2.1 ดำเนินการสำรวจแหล่งบริการในพื้นที่พร้อมกันทั่วประเทศ โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 1 - 31 มกราคมของทุกปี

2.2 สอบถามข้อมูลที่ต้องการสำรวจตามแบบบันทึกรายงานผลการสำรวจ ซึ่งยึดหลักเกณฑ์การนับ ผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการแต่ละประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลที่ต้องการสำรวจ

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะต้องนำไปใช้อ้างอิงในระดับนโยบายในส่วนของงานสาธารณสุขข้อมูลนี้จะมี ประโยชน์มากในการวางแผนปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดังนั้น ความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

ข้อมูลที่ต้องการในการสำรวจมีดังนี้

1. ชื่อแหล่งบริการ

- ♀ ในกรณีที่มีชื่อร้านจะบันทึกชื่อตามป้าย
- ♀ ในกรณีที่ไม่มีชื่อ หรือป้ายจะบันทึกตามชื่อเรียกขานในชุมชนนั้น ๆ

2. ประเภท ตามที่ขึ้นทะเบียนของสถานบริการ เช่น อาบ อบ นวด คาราโอเกะ ฯลฯ

3. ประเภท ตามลักษณะ 24 ประเภทของการให้บริการในแหล่งบริการ

4. ที่ตั้ง / จุดสังเกต (ถ้ามี) หากเป็นไปได้ควรมีการบันทึกสถานที่ตั้งที่สามารถติดต่อโดยทางไปรษณีย์ได้ หรือบันทึกจุดที่ตั้งที่สามารถเดินทางไปค้นหาหรือพบได้โดยใช้จุดอ้างอิงที่เด่นชัด โดยพิจารณาจุดเด่นของแหล่งบริการนั้น หรือสถานที่ใกล้เคียงกับแหล่งบริการนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการชักถามถึงแหล่งที่มาของโรคในผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

5. หมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี) เพื่อประโยชน์ในการติดต่อโดยเฉพาะในงานติดตามผู้สัมผัสโรค ซึ่งต้องการความรวดเร็ว

6. จำนวนพนักงานบริการ ซึ่งจะสำรวจและบันทึกเป็น 2 ประเด็น คือ

6.1 พนักงานทั้งหมด ได้แก่ พนักงานอยู่ในข่ายที่อาจให้บริการทางเพศ เช่น พนักงานเสิร์ฟ ในร้านอาหาร พนักงานต้อนรับ บาร์เทนเดอร์ บาร์เทนดี

6.2 พนักงานที่ให้บริการทางเพศชาย/หญิง ได้แก่ พนักงานที่ให้บริการทางเพศแก่ผู้มาใช้บริการแยกชายหญิง

7. จำนวนผู้ให้บริการที่ไม่ใช่พนักงาน ได้แก่ ผู้ให้บริการทางเพศซึ่งไม่ใช่พนักงานในแหล่งบริการนั้นๆ แยกชาย/หญิง

8. ราคาค่าบริการ หมายถึง ค่าบริการที่ได้รับจากผู้มาใช้บริการทางเพศ 1 ครั้ง ในกรณีที่แหล่งนั้นมีหลายราคา ควรบันทึกเป็นราคาเฉลี่ยหรือช่วงราคา ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบถึงระดับของสถานบริการนั้น เนื่องจากราคาเป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งบอกถึงอัตราการพบป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้

การสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ กำหนดให้มีการสำรวจปีละ 1 ครั้ง โดยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั่วประเทศ

หลักเกณฑ์การนับผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการแต่ละประเภท

จากการที่จำนวนผู้ให้บริการทางเพศจากการสำรวจในหลายหน่วยงานมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ปัจจัยหนึ่งที่เป็นผลให้เกิดความแตกต่างนี้ ได้แก่ วิธีการนับจำนวนผู้ให้บริการทางเพศในแต่ละแหล่งบริการ เนื่องจากพนักงานของแหล่งบริการทางเพศบางส่วนให้บริการเฉพาะความบันเทิงโดยไม่มีการให้บริการทางเพศ ดังนั้นเพื่อความชัดเจนของข้อมูลจึงสมควรนับจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในแหล่งบริการนั้น ๆ ทั้งหมดที่คาดว่าจะให้บริการทางเพศ และจำนวนพนักงานที่มีข้อมูลชัดเจนว่าให้บริการทางเพศแยกเป็นสองส่วน

วิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าว

1. การสัมภาษณ์สอบถาม คำบอกเล่าจากพนักงาน จากผู้ดูแลแหล่งบริการนั้น ๆ เช่น บาร์โฮกโก้ ร้านอาหาร ฯลฯ
2. การสังเกตการปฏิบัติงาน
3. ชาวบ้านและวงใกล้เคียง
4. ผู้ประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ เช่น สามล้อ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ฯลฯ
5. ฐานข้อมูลเดิม
6. ถามจากผู้ให้บริการทางเพศที่มาตรวจสุขภาพในคลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข้อมูลแหล่งบริการทางเพศ

การสำรวจแหล่งบริการทางเพศให้ได้ครอบคลุมต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ ความช่างสังเกต ความรอบคอบ และการตรวจสอบจัดการระบบข้อมูลที่ดี โดยเหตุที่แหล่งบริการทางเพศหลายแห่งกระทำกันโดยไม่เปิดเผย ดังนั้น การที่จะสืบเสาะค้นหาแหล่งจึงต้องใช้ความพยายามมากขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลรายละเอียดในแหล่งบริการทางเพศที่ไม่เปิดเผยตนเอง

การสำรวจแหล่งบริการทางเพศที่ได้ผลครอบคลุมมากที่สุดจำเป็นต้องใช้คนในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะทราบถึงแหล่งข้อมูลและสามารถแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ใช้บริการและผู้ดูแลแหล่งบริการทางเพศในพื้นที่นั้น แหล่งข้อมูลที่จะใช้ประกอบในการค้นหาหรือหาข้อมูลรายละเอียดในแหล่งควรจะประกอบจากหลาย ๆ ด้าน ซึ่งพอที่จะประมวล ได้ดังนี้

1) ผู้เข้ารับการตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในหน่วยงานซึ่งโดยปกติผู้ที่ตรวจพบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทุกรายจะต้องได้รับการสอบถาม เพื่อค้นหาแหล่งแพร่โรคและผู้สัมผัสโรค ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงแหล่งบริการทางเพศที่สามารถตรวจสอบได้ว่า ชื่อแหล่งที่ทราบจากผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นแหล่งที่พบบ่อยอยู่แล้วหรือเป็นแหล่งใหม่ โดยการตรวจสอบจากรายงานการสำรวจแหล่งบริการหากพบว่าเป็นแหล่งใหม่แหล่งนั้นตั้งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดควรจะได้รวบรวมและแจ้งให้หน่วยงานนั้นทราบเป็นรายเดือน นอกจากนี้ข้อมูลแหล่งบริการทางเพศยังได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการทางเพศที่มารับบริการตรวจสุขภาพและรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

2) ทะเบียนแหล่งบริการ เนื่องจากแหล่งบริการแหล่งเชิงรักรมย์ที่จะเปิดดำเนินการได้นั้นต้องขออนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 และต้องต่อใบอนุญาตทุกปี ฉะนั้นแหล่งบริการที่เปิดดำเนินการตามกฎหมายจะต้องมีการขึ้นทะเบียนไว้ทุกแห่ง (ยกเว้นกรณีแหล่งบริการเลื่อนไม่ได้ขอใบอนุญาต) ดังนั้น ทะเบียนแหล่งบริการ จึงเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่มีประโยชน์ ถ้าไม่มีข้อมูลไปขอที่เทศบาลเมือง / เทศบาลนคร / ที่ว่าการอำเภอ

3) รายงานการสำรวจแหล่งบริการทางเพศครั้งก่อน ๆ ข้อมูลในรายงานนี้ประกอบไปด้วยรายชื่อ ชนิด ประเภท ที่ตั้ง จำนวนพนักงานบริการชาย/หญิงในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ข้อมูลนี้สามารถใช้ประกอบในการสำรวจคราวต่อไป เพื่อที่จะตรวจสอบความถูกต้อง ทันท่วงทีเหตุการณ์ และแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลง

4) เจ้าหน้าที่ในทีมงาน ที่เคยมีประสบการณ์ในการสำรวจเนื่องจากทราบข้อมูลเบื้องต้นและอาจมีความคุ้นเคยกับแหล่งบริการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5) **บุคคลบางอาชีพ** เช่น พนักงานขับรถ คนงาน เจ้าพนักงานในระดับต่าง ๆ รวมถึงคนขับรถรับจ้างและผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่คลุกคลีอยู่กับชุมชนและบางคนอาจจะเป็นนักท่องเที่ยวที่ทราบว่าจะแหล่งที่จะเที่ยวในพื้นที่มีที่ใดบ้าง

6) **ประกาศโฆษณาตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ** ทั้งในและต่างประเทศที่มีเนื้อหาสื่อไปในทางการขายบริการทางเพศ เช่น ร้านตัดผมที่มีหญิงบริการ เพื่อนเที่ยว เป็นต้น

7) **ผู้ให้บริการทางเพศ เจ้าของ หรือผู้ดูแลแหล่งบริการ** โดยที่งานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้มีกิจกรรมในการตรวจสอบสุขภาพของผู้ให้บริการทางเพศเป็นระยะตามที่กำหนด กิจกรรมการเยี่ยมแหล่งแพร่ กิจกรรมการติดตามผู้ป่วยและผู้สัมผัสโรคซึ่งบ่อยครั้งเป็นผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการ ดังนั้นผู้ประกอบการบางราย จะมีความเข้าใจและไว้วางใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และโดยที่ เป็นผู้ที่ถูกคลุกคลีอยู่ในสถานประกอบการ ย่อมทราบถึงขอบเขตและเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจด้านนี้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะผู้ประกอบการในพื้นที่ใกล้เคียง

8) **การสังเกต** โดยสถานที่ที่มีบริการทางเพศมักจะมีจุดสังเกตดังต่อไปนี้

1. มีไฟสี หญิงหรือชายคอยชักชวนอยู่หน้าร้าน มีไฟสลัว มีที่นั่งเป็นซุ้ม (ถ้าเป็นสำนักสถานที่ตั้งส่วนมากจะลับตาคน)
2. มีพนักงานชายหญิงแต่งกายล่อแหลม แต่งหน้าตาฉูดฉาด ฟูฟ่อง คอยพูดจาชักชวนลูกค้าอยู่หน้าร้าน
3. เปิดบริการเฉพาะเวลากลางคืน
4. ผู้ใช้บริการส่วนมากจะเป็นเพศชาย
5. มักมีโซฟพิเศษต่าง ๆ เข้ามาเสริม ส่วนมากมักจะเป็น คาเฟ่ สวนอาหารหรือตามบาร์

9) **จาก Web site ที่มีการโฆษณาเชิญชวนที่สื่อไปในทางขายบริการทางเพศ**

3. ขั้นตอนการดำเนินงานหลังการสำรวจภาคสนาม ประกอบด้วย

- 1.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
- 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
- 1.3 จัดทำรายงานผลการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบันทึกรายงานผลการสำรวจ

แบบบันทึกการรายงานผลการสำรวจแหล่งบริการทางเพศ มีแบบรายงานที่ใช้บันทึก 2 ชนิด คือ

1. **แบบบันทึกผลการสำรวจ** (ร.009/รบ) เป็นแบบบันทึกรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อ ประเภท ที่ตั้ง/จุดสังเกต หมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี) จำนวนพนักงานทั้งหมดชาย/หญิง และจำนวนผู้ให้บริการทางเพศชาย/หญิง จำนวนผู้ให้บริการที่ไม่ใช่พนักงานชาย/หญิง (รายละเอียดในภาคผนวก)

2. **รายงานสรุปจำนวนแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ** (แบบ ก.3/รบ) เป็นแบบรายงานสรุปเฉพาะจำนวนแหล่งบริการและจำนวนพนักงานทั้งหมด และจำนวนผู้ให้บริการทางเพศจำแนกตามเพศ และประเภทข้อมูลที่จะบันทึกในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากรายงาน ร.009/รบ (รายละเอียดในภาคผนวก) โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จะดำเนินการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลการสำรวจในจังหวัด และส่งมายังกลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค

การนำเสนอผลการสำรวจ

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จะรวบรวมผลการสำรวจทั้งหมดในภาพรวมของประเทศ โดยจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่เพื่อใช้ในการอ้างอิง และส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประโยชน์ในงานควบคุมแหล่งแพร่โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และใช้ในการติดตามผู้สัมผัส

การควบคุมติดตามและประเมินผล

ในการสำรวจแหล่งบริการทางเพศเป็นการสำรวจที่ประกอบด้วยบุคคลจากหลายส่วน ดังนั้น เพื่อให้แนวทางการสำรวจเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถสำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลเป็นที่เชื่อถือ ควรจะได้วางระบบการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการสำรวจด้วย

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ ศิริรักษ์. ศึกษาเพศวิถีของคนไทยจากบริการ Sex Phone สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

การค้าประเวณี (2547). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th>

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. คู่มือสำรวจแหล่งบริการทางเพศ ปี พ.ศ.2539. (เอกสารอัดสำเนา)

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. คู่มือการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พ.ศ.2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์เจ.เอส.การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร, 2546.

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อฟื้นฟูทักษะการให้การปรึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์การศาสนา กรุงเทพมหานคร, 2547.

กองกามโรค กรมควบคุมโรคติดต่อ. สถานการณ์กามโรค : รายงานวิชาการโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญกามโรค 2534.

กองสัมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539. พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคกลาง ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, 2539.

โคโยตี้ (2549). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th/campus/viewNews>

นายแพทย์ชาญชัย บุรพวงกูร. การศึกษาหลักและวิธีการบริหาร(ส่วนบุคคล)เรื่องโสเภณีในประเทศไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน. (เอกสารอัดสำเนา)

พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.lawyerthai.com/law/articles>.

พ.ต.ท. เอกบดี ศรีสุระ. รูปแบบและกระบวนการผู้ขายบริการทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีเมืองพัทยา สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

ภาคผนวก

การติดต่อประสานงานกับแหล่งบริการ

การติดต่อประสานงานกับแหล่งบริการแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันมาก มีรายละเอียด ข้อควรปฏิบัติ ข้อควรระวัง ตามรูปแบบของการให้บริการแต่ละประเภท การเข้าถึงแหล่งบริการต่าง ๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เฉพาะบุคคล ดังนั้น บุคลากรของหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันควบคุมโรค จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการติดต่อประสานงานก่อน เพื่อขอความร่วมมือกับแหล่งบริการ

ผู้ที่จะไปติดต่อประสานงานกับแหล่งบริการทางเพศควรมีการเตรียมข้อมูล เตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อุปกรณ์ ที่มงาน การวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ในเรื่องที่จะขอความร่วมมือ บุคคลที่จะต้องขอพบ เช่น ผู้จัดการ ผู้ดูแล หรือใครก็ได้ที่สามารถให้ความสะดวกได้ สิ่งที่ต้องเน้นคือไม่ควรถามหาเจ้าของแหล่งบริการเพราะแหล่งบริการเกือบทุกแห่งมักปิดบังไม่ยอมให้พบเจ้าของ

บุคคลที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน ควรคิดเสมอว่าการเข้าไปขอความร่วมมือในด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์หรือด้วยเรื่องอะไรก็ตาม เปรียบเสมือนเราเข้าไปในบ้านของเขา บุคคลที่จะขอพบนั้นคือเจ้าของบ้าน เขาจะต้อนรับหรือไม่ต้อนรับก็ได้ จะให้ความร่วมมือด้วยดี หรือไม่ให้ความร่วมมือก็ได้ ต้องเตรียมใจ

หลักในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อสร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

1. การรู้จักทักทายปราศรัยกับบุคคลทั่วไป ด้วยการใช้คำพูดที่สุภาพ ไพเราะอ่อนหวาน สบตาขณะพูดคุย เพื่อแสดงความใส่ใจ
2. การรู้จักยิ้ม เพราะการยิ้มเป็นการสร้างมิตรภาพ ที่สามารถทำได้ง่าย และสร้างความรู้สึที่ดีผ่อนคลาย
3. การจดจำ และเรียกชื่อบุคคลที่ต้องติดต่อประสานงานด้วยอย่างถูกต้อง แสดงว่าเราให้ความสนใจ ใส่ใจเขา และหากยังไม่คุ้นเคยควรใช้คำนำหน้าชื่อว่า “คุณ.....” แต่หากได้รู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี แล้วอาจเรียกว่า พี่ หรือ น้อง ก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม ตามสถานการณ์
4. แสดงความเป็นกันเอง เพื่อสร้างความมั่นใจและเชื่อในสิ่งที่เราพูดได้นั้น ต้องใช้เวลา ดังนั้น บุคลิกภาพที่แสดงออกทั้งภาษากายและภาษาพูดและทำด้วยความจริงใจ มั่นใจ เที่ยงตรง เปิดเผย ตรงไปตรงมา ไม่ไขว่แสร้งทำ และควรให้ความช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส
5. พยายามชอบและให้ความสนใจต่อพนักงานภายในร้านทุกคน ด้วยการฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ใช้มุมมองของเรามาตัดสินการกระทำของผู้อื่น
6. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและวางตนเป็นกลาง โดยไม่ก้าวร้าว การตัดสินใจของผู้อื่นทั้งไม่ควรดูหมิ่นเหยียดหยามลักษณะงาน อาชีพให้บริการ
7. มีความอดทน มั่นคงในอารมณ์ รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาลเทศะ

8. รู้จักถ่อมตน มองโลกในแง่ดี และมีอารมณ์ขัน เพราะพื้นฐานจิตใจและความคิดที่ดีจะช่วยสร้างความแนบเนียนในการติดต่อประสานงาน

นอกจากการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแล้ว ยังต้องมีศิลปะในการเข้าถึงบุคคลด้วยการที่จะมีศิลปะเข้ากับคนได้นั้นต้องคำนึงว่า เพราะคนเรามีความแตกต่างกัน ด้านพื้นฐานสังคม ครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และวัฒนธรรม ดังนั้นผู้ประสานงานต้องศึกษาหาข้อมูลจากบุคคลรอบข้างของผู้ที่จะต้องติดต่อประสานงานด้วย

พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2546

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546

เป็นปีที่ 58 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 31 มาตรา 36 และ มาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2547”

มาตรา 2[1] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ใน มาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้าดังต่อไปนี้

- (1) สถานเดินรำ รำวง หรือรองเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่บริการ
- (2) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า
- (3) สถานอาบน้ำ นวด หรือ อบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงมหาดไทยด้วย ประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ

- (ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้ละเลยให้นักแสดง หรือพนักงานอื่นไต่กับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นไต่กับลูกค้า

(ค) มีการเดินหรือยินยอมให้มีการเดิน หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเดินบนเวทีหรือการเต้น บริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา

(6) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 4 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ระหว่างบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” กับบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ใน มาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 4 ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำนึงถึงประวัติการกระทำความผิดต่อกฎหมายของผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการประกอบด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดต่อกฎหมายของผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามวรรคสอง รวมทั้งการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 6 ให้ยกเลิก มาตรา 4 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 14 ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ ในกรณีที่รายการในบัตรประวัติเปลี่ยนแปลงไปให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งการเปลี่ยนแปลงภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

การจัดทำบัตรประวัตินั้น ต้องไม่ระบุหน้าที่ของพนักงานในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พนักงานนั้น”

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 16 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ

- (1) รับผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์เข้าทำงานในสถานบริการ
- (2) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤดิ์รุนแรงว้าย หรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรือ
อยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ
- (3) จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤดิ์รุนแรงว้ายหรือครองสติไม่ได้
- (4) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้นพักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ
- (5) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ
- (6) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่
ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย”

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 16/1 มาตรา 16/2 และ มาตรา 16/3 แห่งพระราชบัญญัติ
สถานบริการ พ.ศ. 2509

“มาตรา 16/1 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับ
อนุญาตตั้งสถานบริการตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารราชการ หรือไม่มีเอกสารราชการและเข้าไป
ในสถานบริการให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์
และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสาม ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมอบหมายให้พนักงาน
ของสถานบริการเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้”

“มาตรา 16/2 ห้ามมิให้ผู้ใดนำอาวุธเข้าไปในแหล่งบริการ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบ
และนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย”

“มาตรา 16/3 ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการพบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีผู้มีอาการมีนเมา
จนประพฤดิ์รุนแรงว้ายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดในสถานบริการ หรือมีการฝ่าฝืน มาตรา 16/2 ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้
เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการเป็นผู้แจ้งแทน
ก็ได้”

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 17 การกำหนดวันเวลาเปิดปิดของสถานบริการ การจัดสถานที่ภายนอกและภายใน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะอาดหรือเพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้คอมพิวเตอร์หรือการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 21 ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการขาดคุณสมบัติ หรือเมื่อสถานบริการใดดำเนินการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุม เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด

การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้สั่งพักได้ดังต่อไปนี้

- (1) กรณีดำเนินการกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 (2) หรือ (3) หรือกฎกระทรวงตาม มาตรา 17 เฉพาะในส่วนที่ไม่ใช่กำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการ ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน
- (2) กรณีดำเนินการกิจการสถานบริการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินการกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน มาตรา 13 มาตรา 16 (1) (4) (5) หรือ (6) มาตรา 16/1 วรรคหนึ่ง มาตรา 16/2 มาตรา 19 หรือกฎกระทรวงตาม มาตรา 17 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่ง หรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตาม มาตรา 22 หากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (1) ให้การอุทธรณ์เป็นการอุทธรณ์การบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น หากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (2) หรือเหตุอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้หยุดการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น แต่ต้องมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำขอให้หยุดการบังคับ หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่มีคำสั่งใดให้ถือว่าเป็นการอุทธรณ์การบังคับตามคำสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หน่วยงาน ที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ประจำอยู่ได้รับอุทธรณ์ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งอื่นที่ไม่ใช่คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง”

มาตรา 12 ให้ยกเลิก มาตรา 25 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525

มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 26 ผู้ใดตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินการสถานบริการเช่นนั้น ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต หรือดำเนินการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 14 ให้ยกเลิก มาตรา 26 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525

มาตรา 15 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา 27** ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 12 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 (1) (2) (3) หรือ (4) มาตรา 16/1 วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงตาม มาตรา 17 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา 16 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา 28** ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 13 หรือ มาตรา 16 (5) หรือ (6) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท”

มาตรา 17 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 28/1 มาตรา 28/2 มาตรา 28/3 และ มาตรา 28/4 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

“**มาตรา 28/1** ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 16/1 วรรคสองหรือวรรคสาม หรือ มาตรา 16/3 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดเข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการตาม มาตรา 16/1 วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

“**มาตรา 28/2** ผู้ใดนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยฝ่าฝืน มาตรา 16/2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่อาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่อาวูตามวรรคหนึ่งเป็นวัดบูรณะหรืออาวูสงคราม ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้รับอาวูนั้นด้วย”

“มาตรา 28/3 ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 19 หรือผู้ใดจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิงในสถานบริการที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา 28/4 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

มาตรา 18 ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 19 สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตาม (ข) ใน (3) ของบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ใน มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ที่ตั้งขึ้นก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติฯ นี้ใช้บังคับ ต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฯ นี้ใช้บังคับ

มาตรา 20 ให้ผู้ตั้งสถานบริการซึ่งเข้าลักษณะสถานบริการตาม (ง) ใน (4) หรือ (6) ของบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ในมาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ที่ประสงค์จะตั้งสถานบริการต่อไป ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งแหล่งบริการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงซึ่งออกตาม (ง) ใน (4) หรือ (6) ของบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ใน มาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ นี้ใช้บังคับและให้ผู้ตั้งสถานบริการนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งไม่อนุญาต

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ตั้งสถานบริการ ซึ่งเข้าลักษณะสถานบริการตาม (ก) (ข) หรือ (ค) ใน (4) หรือ (5) ของบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ที่ประสงค์จะตั้งสถานบริการต่อไปด้วย โดยให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฯ นี้ใช้บังคับ

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองแล้วให้พิจารณา คำขอไปแล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

มาตรา 21 บรรดาใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตตั้งสถานบริการตามพระราชบัญญัติฯ นี้ และให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ในกรณีที่ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการประเภทที่มีบริการนวดให้แก่ลูกค้าตาม มาตรา 3 (2) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่า ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการดังกล่าวมิได้ดำเนินการกิจการสถานบริการผิดประเภทและใบอนุญาตดังกล่าวให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น หรือเมื่อได้รับยกเว้นไม่เป็นสถานบริการตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี”

มาตรา 22 บรรดากฎกระทรวงหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องนั้นๆ ใช้บังคับ

มาตรา 23 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ อัตราค่าธรรมเนียม

- (1) ใบอนุญาตตั้งแหล่งบริการ ฉบับละ 50,000 บาท
- (2) ใบแทนใบอนุญาตตั้งสถานบริการ ฉบับละ 1,000 บาท
- (3) การต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ ครั้งละ 10,000 บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึง ลักษณะ ขนาด หรือประเภทของสถานบริการก็ได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

รายงานสรุปจำนวนแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ

ชื่อหน่วยงาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สถานที่สำรวจ.....จังหวัด.....

ลำดับ ที่	ประเภทแหล่งบริการทางเพศ	จำนวนแห่ง	จำนวนพนักงานในแหล่งบริการ				จำนวนผู้ให้บริการ ที่ไม่ใช่พนักงาน	
			ชาย		หญิง			
			*ทั้งหมด	**ผู้ให้บริการ ทางเพศ	*ทั้งหมด	**ผู้ให้บริการ ทางเพศ	ชาย	หญิง
1	สำนักค้าประเวณี (ช่อง)							
2	โรงแรม							
3	บังกะโล							
4	เกสเฮาส์							
5	โรงน้ำชา							
6	บาร์เบียร์							
7	บาร์เกย์							
8	บาร์โฮโก้							
9	ดิสโก้เธค							
10	ไนท์คลับ							
11	พับ							
12	คาราโอเกะ							
13	คอกเทลเลาจ์							
14	อาบ อบ นวด							
15	นวดแผนโบราณ / สปา							
16	ชานา / ฟิตเนส							
17	คอฟฟี่ชอฟ							
18	คาเฟ่							
19	ร้านอาหาร/สวนอาหาร							
20	ร้านเสริมสวย							
21	ร้านตัดผมชาย							
22	บริการทางโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต							
23	สถานที่สาธารณะ							
24	แหล่งบริการอื่นๆ.....							
	รวมทั้งสิ้น							

หมายเหตุ จำนวนแห่ง ให้สรุปจากช่องประเภทตามจริง

(ตัวอย่าง)

ร 009 / รบ

แบบบันทึกผลการสำรวจรายชื่อแหล่งบริการ

ลำดับ	ชื่อแหล่งบริการ	* ประเภทตามป้าย	** ประเภทตามจริง	สถานที่ตั้ง/จุดสังเกต	โทรศัพท์	จำนวนพนักงานในแหล่งบริการ				จำนวนผู้ให้บริการที่ไม่ใช่พนักงาน		ราคา	หมายเหตุ
						*** ทั้งหมด	**** ผู้ให้บริการทางเพศ	**** ผู้ให้บริการทั้งหมด	หญิง	ชาย	หญิง		
1.	บัดดี้	บาร์เกย์	บาร์เกย์	255/11 ซอยสวายเรียง อ.สีบศิริ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นม. หลัง อาคาร RCN ใกล้กับสถานีโทรทัศน์ KCTV	044-xxxx	4	2	0	0	0	0	1000- 1500	ซื้อตัว ออกไปจากร้าน 300.-
2.	สวนอาหาร แม่เปี่ยม	สวนอาหาร	ช่อง	230 มิตรภาพ ซอย 8 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นม. ใกล้กับสะพานกลับทางไป ทุ่งทะเล	01-00000000	2	0	7	5	0	0	350	

* หมายถึง ประเภทแหล่งบริการที่จดทะเบียนไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติสถานบริการ

** หมายถึง ประเภทแหล่งบริการที่ให้บริการตามสภาพความเป็นจริง

*** หมายถึง พนักงานบริการที่ปฏิบัติงานในแหล่งบริการนั้น ๆ ทั้งหมดที่คาดว่าจะให้บริการ

**** หมายถึง พนักงานชายหญิงที่ให้บริการทางเพศ (มี evidence base จริง)

คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการสำรวจสถานบริการทางเพศ และผู้ให้บริการทางเพศ

ที่ปรึกษา

นายแพทย์สมชัย ภิญโญพรพาณิชย์

รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

นายแพทย์ชวลิต มังคละวิรัช

ผู้ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรค

ประธาน

นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวารการ

ผู้ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรค

รองประธาน

นายแพทย์สมบัติ แทนประเสริฐสุข

ผู้อำนวยการสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กรรมการ

แพทย์หญิงพัชรา ศิริวงศ์รังสรรค์

หัวหน้ากลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นายแพทย์เกรียงศักดิ์ จิตวัชรนันท์

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 เชียงใหม่

นายแพทย์นพดล ไพบูลย์สิน

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา

นายแพทย์ทวีทรัพย์ ศิรประภาศิริ

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ

แพทย์หญิงจิตรลดา อุทัยพิบูลย์

ศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐด้านสาธารณสุข

แพทย์หญิงอังคณา เจริญวัฒนาโชคชัย

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นายแพทย์พนนต์ หาญผดุงกิจ

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

แพทย์หญิงชวรินทร์ เลิศพิริยสุวัฒน์

กลุ่มโรคเอดส์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นายแพทย์วรวิทย์ กิตติศักดิ์ธณกร

สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค

นางสาวณีย์ มหาวีระ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น

นางสายรุ้ง จันทระประสาธ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 นครสวรรค์

นายมนูญ ใจเขื่อนแก้ว

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 เชียงใหม่

นายศิวยุทธ สิงห์ปัฐ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

นายมนตรี จิตติเรืองเกียรติ

โรงพยาบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี

นายวงศ์วิระ ศุภมันตรา

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

นายเจตต์ ป่อวี

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

นางพวงจิต หนูรอด

สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

นางสุมาลี สายฟ้า

สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

นางเป็ญจวรรณ ชาญปรีชา

นางวสุมดี พงศ์ไพฑูรย์

นางอัญชลี ตริตระการ

นางเพ็ญศรี ฟองทิรบุญรัตน์

นายสมศักดิ์ ศักดิ์เขวงภูษิต

นางสุวนีย์ ไหมสุวรรณ

ศูนย์บริการสาธารณสุข 10 สุขุมวิท สำนักงานมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการสาธารณสุข 10 สุขุมวิท สำนักงานมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มโรคเอดส์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กรรมการและเลขานุการ

นางพรเพ็ญ เตชะมนตรีกุล

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นางวิภาดา มหรัตน์วิโรจน์

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นางทำเนียบ สังวาลประกายแสง

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

